Uredništvo:
Schillerjeva cesta štev. 3, dvorišču, I. nadstropje.

* *

Rokopisi se ne vračajo.

* *

List izhaja vsak dan razun nedelj in praznikov ob 4. uri popoldne.

* *

Sklep uredništva ob 11. uri dopoldne.

* *

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo.

* *

Anonimni dopisi se ne uvažujejo.

NARODNI DNEVNIK

Upravništvo:
Schillerjeva cesta štev. 3.

Naročnina znaša za **avstro-ogerske** dežele:
celoletno . . . K 25·—
polletno . . . K 12·50
četrtletno . . . K 6·30
mesečno . . . K 2·10
Za **Nemčijo:**
celoletno . . . K 28·—
za **vse druge** dežele i. **Ameriko** K 30·—
Naročnina se pošilja vnaprej.

Za **oglase (inserate)** se plačuje od čveterostopne petit vrste po 12 h, za večkraten natis primeren popust.
Posamezna štev. stane 10 h.

Št. 215. Telefonska številka 65. **Celje, v četrtek, 22. septembra 1910.** Čekovni račun 48.817. **Leto II.**

Počitniški tečaj v Mariboru.

V Mariboru, meseca septembra.

Znano je, da slovensko učiteljstvo ne stremi samo po zboljšanju svojega res slabega gmotnega stanja, temveč tudi po večji izobrazbi. Ono se ne zadovoljuje samo z znanjem, katero si je pridobilo na učiteljiščih, temveč si nabavlja po možnosti množico knjig in obilico perijodičnih spisov, katere marljivo študira. Kdor je bil že kdaj kot gost na zborovanjih učiteljskih društev, ve, da se tam razpravljajo ne le stanovska, ampak tudi druga aktualna vprašanja. »Zveza slovenskih učiteljev in učiteljic na Štajerskem«, ki šteje čez 600 članov, je priredila letos prvi počitniški tečaj za slovensko učiteljstvo. Ta se je vršil v dneh 5., 6. in 7. septembra 1910 v mariborskem Narodnem domu. Pisali smo že o tem tečaju ter priobčili tudi njegov vspored, danes hočemo na kratko objaviti, kako se je vršil. Že v nedeljo dne 4. t. m. so prihiteli učitelji in učiteljice v Maribor; imel se je vršiti prijateljski sestanek kot otvoritveni večer. Ker pa se je učiteljstvo pomešalo med svoje številne znance in znanke neučitelje v raznih prostorih Narodnega doma, ni pravzaprav bilo oficijelnega otvoritvenega večera z govori; pač pa prijateljski sestanek v pravem pomenu besede. V pondeljek ob 8. uri dop. pa se je začelo resno delo.

Učiteljstvo se je zbralo v svetli in zračni mali dvorani v prvem nadstropju, ki je bila spremenjena v učno sobo. Spredaj oder z mizo za predavatelja, ob strani šolska tabla, po dvorani pa mize in stoli. Na mizah pisalni papir, pripravljen za zapisovanje opazk. Na oder je stopil zvezin predsednik g. Rajšp, nadučitelj v Ormožu. Pozdravil je v imenu vodstva Zveze predavatelje in slušatelje ter otvoril I. slovenski učiteljski počitniški tečaj. Omenjal je, da je tudi »počitniški tečaj«, kakor vsaka dobra stvar, dobil precej nasprotnikov. Teh je tudi med učiteljstvom samim. Nekaterniki so odsvetovali tečaj v tem burnem času, ko bije učiteljstvo boj za gmotno zboljšanje, češ, reklo se bo, učitelj in učiteljica imata preveč denarja, da lahko prisostvujeta takim prireditvam. »Mi pa, ki smo se zbrali v tej dvorani, pravimo, ravnokar se bojujemo v zgoraj omenjenem smislu, naj javnost vidi in spozna, da se poteguje slovensko štajersko učiteljstvo ne le za svojo gmotno korist, ampak tudi za nadaljevanje stanovske izobrazbe. Pritrgati si moramo drugod, da prebijemo par dni tukaj, kjer se nam bo gotovo nudila dobra in koristna duševna hrana. Povod za to so nam predavatelji-strokovnjaki.«

Nato je še posebej pozdravil navzočega ravnatelja Schreinerja kot priznanega in poznanega našega pedagoga in prijatelja.

Začel je predavati priljubljeni ravnatelj gospod Schreiner. Izbral si je zelo primerno in važno nalogo, ki pa je tudi precej kočljiva. **Seksualna (spolna) pedagogika.** Spolna vzgoja je velevažna; kajti ravno v letih spolnega razvijanja se ponesreči toliko in toliko mladih ljudi, ki pozneje celo življenje obžalujejo svoje prestopke. Padli so, ker niso bili vzgojeni v to, da bi znali kljubovati spolnim nagonom in mamljivostim. Predavatelj je najprej govoril o spolni etiki in sicer o pomenu spolnega nagona z osebnega, narodnega in državnega stališča, o nravnosti spolnega življenja in o potrebi spolne vzgoje; nadalje o sedanji spolni vzgoji in nje posledicah, o novih apostolih na polju seksualne vzgoje (n. pr. pisateljica Key itd.). Konečno je razpravljal o tem, ali je primerno doraščajočo mladino poučiti o spolnem življenju — o telesni utrditvi, o krepki volji in o značaju. Svoje predavanje je razdelil na tri ure, t. j. vsak dan po eno uro od 8. do 9. dopoldne. Ker bo predavatelj gotovo objavil svoje predavanje, ni nam sedaj namen obširneje o tem poročati. Omenimo le, da je učiteljstvo z velikim zanimanjem sledilo besedam svojega duševnega voditelja na polju vzgoje.

Drugi predavatej, ki je tudi tri dni predaval po eno uro, je bil sedanji najboljši slovenski matematik-metodik, profesor g. L. Lavtar. Njegova razprava **»Pojmovanje gonijometričnih funkcij«** je bila, četudi deloma težavna, vendar izvedena tako, da so slušatelji lahko sledili predavateljevim besedam in njegovemu računanju na tabli ter so dobili vpogled v tozadevno snov. Najprej je razložil, kaj je funkcija, nato kaj je geometrična funkcija in kaj je kotomerna ali goniometrična funkcija. Nadalje je razpravljal o sinusu, kosinusu, tangenti, kotangenti, sekanti in kosekanti, o goniometričnih črtah in njih merskih številih ter o premembi gonijometričnih funkcij s premembo kota.

Sledila je razrešitev pravokotnih trikotnikov. Upeljal je slušatelje v logaritmovanje, poučil iste o Briggsovih logaritmih, o rabi logaritmovnikov (poiskanje in izračunanje mantis in karakteristike) ter izvedel več tozadevnih primerov. Tudi to predavanje se priobči v strokovnih listih. Važno je zlasti za one, ki nameravajo delati izpit iz druge skupine za meščanske šole. Pa kakor rečeno, upeljalo se je vse udeležence povoljno v to zanimivo snov.

Tretje predavanje v pondeljek je bilo od pol 11. do pol 12. in sicer **o pepelu,** v kemičnem, rastlinskem in gospodarskem oziru. Izborno je predaval profesor g. dr. Poljanec. Imel je na mizi polno kemikalij in je svoje predavanje izdatno podpiral z mnogimi poskusi. Četudi je učiteljstvu že iz kemije pepel znan, mu je vendar nad vse zanimivo predavanje podalo nov vpogled v to stroko. Imenitno je dr. Poljanec ne le razlagal kemijske sestavine pepela, temveč je zlasti razložil pomen istih za rastlinstvo. Govoril je tudi o umetnih gnojilih.

Popoldne od 4.—6. ure se je vršilo šolsko-higijenično predavanje g. dr. A. Schwaba, zdravnika v Celju. Pripeljal se je za to nalašč v Maribor s svojim zobotehnikom. **Higijena zob in ust** se sicer dandanes na dolgo in široko razpravlja na ljudstvu namenjenih shodih; o tem predmetu je že velika literatura — ali tako primerno poljudno še nismo nikogar v tej stroki slišali govoriti, tudi se ne spominjamo tako jedernatega spisa brez nepotrebnih primesij. Predavatelj pa je tudi zelo nazorno obravnaval svojo temo. Imel je mnogo slik in še več preparatov s seboj. V uvodu je g. zdravnik nakratko razložil pojem terminov zdravilstvo, higijena. Nato je omenil, da zlasti oni organi človeškega trupla radi zbolijo, ki so na površju; kajti ti so najbolj pristopni bakterijam in sploh bolezenskim klicam. Prešel je na usta, ki so vrata k notranjim organom. Premnogo škodljivosti, namenjenih v pljuča in v želodec, se pri pravem ravnanju pokonča že v ustih. Tvarine, ki pridejo v pljuča in v želodec, se v ustih lahko tako prikrojijo, da so zdravju prikladne. Razložil je anatomijo ust ter konečno došel do sledečih pravil: Gledati je na snažnost ust in grla. (Priporočal je ustne tablete Pergenol.) Nikdar naj se denar, svinčnik itd. ne devljejo v usta. Ne pij iz skupnih vrčev! Ne jej iz skupnih skled, žlic! Vaje v petju in smehu so priporočati. Kajenje ustom ni škodljivo itd. Omenil je razne ustne in vratne bolezni: difterijo, škrlatico, dušni kašelj, mumps. Ob tej priliki se je podal nekoliko na polje bakteriologije in kirurgije. Obsojal je pojedovanje ter jel razpravljati o zobeh. Pomen zobov za lepoto in prebavljanje. Barvanje zobov pri raznih narodih. Anatomija zobov. Mlečniki, stalni zobi; razlika, higijena teh in onih. Vzroki bolezni zobov so prirojeni ali pridobljeni. Razpravljal je o zobnem kamnu, o zeleni barvi zobov, o zobnih bolečinah, o zobnem živcu in njega umoritvi, o »šolah« o fistulah, o skrbutu na dlesnih itd. Poglavje »Higijena zob«, to je kako si ohraniti zobe, se opira na vzroke in na ravnanje z zobmi. Obširno je govoril o snaženju in o plombiranju ali zalivanju zob. Vse svoje govorjenje pa je podpiral z nazorili, to je s preparati. Konečno je izvajal iz vsega predavanja pravilo: »Skrbi za snažnost zob, daj si zobovje perijodično preiskati, nezdrave zobe izruvati, slabo zobovje spopolnuj z umetnimi zobovi!«

Nad vse zanimivo predavanje je zelo ugajalo navzočnikom, ki so z burnim odobravanjem izraževali svojo zahvalo in prošnjo, naj bi g. dr. Schwab še večkrat predaval v učiteljskih krogih. S tem je bilo izčrpano gradivo prvega dne.

Razun že omenjenih predavanj g. Schreinerja in g. Lavtarja, je drugi dan tretjo uro predaval g. dr. Poljanec o zelo interesantnem poglavju iz biologije **Zdražljivost rastlinskih organov.** Tako lepo zna predavati le strokovnjak. Zopet je bila miza polna raznih stvarij za poskuse. Videl si razne alge (udeležniki so stanice istih krasno gledali v mikroskopu), razne dele domačih in tujih rastlin itd. Zanimivo je bilo razlaganje o razločkih med živalmi in rastlinami, o hemotaksi, o tropizmih in o rastlinskih čutilih. Četudi je predavatelj svojo uro precej raztegnil, vendar ni bilo nikomur predolgo in poslušali bi bili še v naprej.

Popoldne (dve uri in naslednji dan eno uro) je predaval g. dr. Pivko. Svoje predavanje **»V službi narodoznanstva«** je razdelil na dva dela, teoretični in praktični. Razložil je, kaj je narodoznanstvo sploh in njega razvoj pri posameznih narodih. Prešel je nato na slovensko folkloristiko. Navajal je može, ki so se pri nas precej pečali s to vedo, četudi ne sistematično. Gradiva je že mnogo nabranega, ali ni ga izbranega. Navduševal je navzočnike na delo v tem smislu ter je posebej povdarjal, kako lahko učitelj deluje v folkloristiki. Razmotrival je o sistemu

LISTEK.

Ljubezen na zvezdah.

Francoski spisal Camille Flammarion.

»Kaj ti je danes?« sem vskliknil, ko je stopil v moj kabinet Andre bledega, zmučenega obraza, zmešanih očij in razmršenih las. »Danes ponoči gotovo nisi opazoval zvezd, in vendar je bilo nebo tako krasno, kakor že dolgo ne!«

»Ravno nasprotno! Opazoval sem nebo celo noč in še sedaj sem ves prevzet, tako da nisem zadremal niti za trenutek. Ves sem še zmešan. Ampak to, kar smatraš za grozo, je samo prijetno, razkošno presenečenje, kateremu je sledila neizmerna žalost, tako silo presenečenje, katerega se še dosedaj nisem oprostil.«

»Ali si morda našel kako novo zvezdo fanastičnega spektra, kako nebeško meglico čudovite oblike ali komet z blaznimi lasmi in nisi mogel zaspati vsled silnega razburjenja?«

»Ah, to je še čudovitejša zgodba, katere si sploh ne moreš predstavljati. Sanjalo se mi je o Dori, da, o Dori, mojem mrtvem dekletu!«

»Oh! Ta tvoja fantazija! Kolikokrat se je že poigrala s teboj. Ti še zblazniš vsled teh halucinacij. In vendar je tvoj duh tako resen in miren. Varuj se! Rekel sem ti že. To je nevarno. Ti si preveč poetičen. Rajše imam matematiko; matematika je zanesljivejša«.

»Ne bom se prepiral. Hulucinacije, sen, vse, kar hočeš; ampak jaz sem še vedno prevzet od tega, kar sem videl in slišal. Bilo to tudi ni nikakor nesmiselno«.

»No, dobro, povej svojo zgodbo. Ne dvomim, da je zelo zanimiva«.

•

Moj prijatelj Andre je bil petindvajsteleten mladenič, izboren opazovalec neba, ki je risal zelo natančno planetarno podobo Marsa, Jupitra in Saturna, ali bil je preveč sanjavega, mističnega značaja. Uničila ga je velika nesreča in od tega časa je bil vedno utopljen v žalost. Ljubil je mlado, razkošno, krasno dekle, sanjavo kakor on sam, ognjevito in strastno, aktero je izgubil naglo po trimesečnem oboževanju. In cele dve leti ni mislil na ničesar druzega, kakor na njo in jo je pozabil le tupatam za trenutek sredi svojega znanstvenega dela. Življenje brez nje mu je bilo žalostno. brezbarvno in hrepenel je pogosto po smrti. Mislil je, da umre kmalu, in resnično je njegovo zdravje, nekdaj tako cvetoče, gi nilo polagoma. Veroval je tudi v življenje duše po smrti in si vedno stavljal vprašanja, kje bi mogla prebivati sedaj njegova ljubica. Pogosto mi je pripovedoval, da se mu je zdelo, kakor bi bila pri njem, kakor bi slišal govoriti njen glas k svoji duši. Poskušal sem mu prepoditi iz glave podobne misli, ker so se mi zdele škodljive njegovemu duševnemu stanju in sem bil že prepričan, da ne misli na to nič več, ko je prišel ono jutro k meni tako zmešan in razburjen.

Pripovedoval je, da je preiskoval okoli dveh zjutraj eno zelo zvezdnato plast mlečne ceste in se dotaknil z lečo krasne zvezdne skupine Labudove in da ga je presenetila čarobna dvojna zvezda Albireo, obstoječa z dveh solnc, enega zlato-rumenega, druzega safirovega. Ko je obračal okular na modro zvezdo in hotel preiskovati v spektroskopu njeno zanimivo svetlobo, se mu je zaslepilo od svetlobe, kar je pripisoval s početka silnemu zvezdinemu svitu; in začutil je takoj nato na rami električen udarec. Vendar je opazoval dalje in pritiskal spektroskop k leči. Ali utrujen od opazovanja in potreben trenotnega odpočitka je sedel na velik naslonjač, kjer je navadno počival po dolgem opazovanju in usnul je za trenotek. Mesečni žarki so sijali skozi stekleno kupolo, tvorili na tleh nežno mrežico modre svetlobe in božali aparate, globuse in mape. Hotel je vstati in nadaljevati svoje opazovanje v spektroskopu, a v tem trenutku je zagledal tesno pri sebi, z zlatimi očmi, od meseca ožarjeno postavo oboževane ljubice in začutil naenkrat, da ga pridržuje na naslonjaču neka magnetična moč. Toda, naj pustim Andreja govoriti samega!

•

Dora je stala pred menoj. Nad njo je žarel Albireo. Moja ljubica je bila še krasnejša kakor kedaj po-

opazovanja in zapisovanja ter o narodopisnem muzeju. V praktičnem delu je prečital nekaj odlomkov iz svojega obilnega nabranega gradiva iz štirih vasic na Dravskem polju, tičoč se razmerja med sosedom in vasjo. Upamo, da g. profesor v kratkem objavi svoj spis.

V sredo, tretji in zadnji dan počitniškega tečaja, je bil popoldan namenjen **proslavi stoletnice rojstva našega rojaka Stanka Vraza.** Vodstvu »Zveze slov. učiteljev in učiteljic na Štajerskem« se je posrečilo pridobiti kot predavatelja sedaj najtemeljitejšega poznavalca ilirske dobe med Slovenci, profesorja dr. Ilešiča iz Ljubljane. **»Ilirska doba s posebnim ozirom na Stanka Vraza«** se je glasil naslov in temu primerno je govoril predavatelj navdušeno s posebnim ognjem čez tri ure brez odmora. Z navdušenjem so ga pa tudi udeležneci počitniškega tečaja poslušali; rekel bi, da so kar viseli na njegovih ustih. Ilirski pokret je govornik razmotrival v sledečih glavnih delih: 1. Doba 1830—1848: Gaj, Vraz, Prešeren. 2. Kraj, (Slovenci, Hrvati, Srbi = Iliri. — Jugoslovani.) 3. Ilirizem dandanes (Slovenci, Hrvati, Srbi — a) po jeziku, b) po veri, c) po pisavi.) Da se je ilirski pokret lažje razumeval, je razpravljal predavatelj o zgodovini jugoslovanski, od priselitve Slovencev, Hrvatov itd. v sedanja bivališča, o Napoleonovi Iliriji, o razdrapanosti slovanski po letu 1800, o Kolarju itd. Nadalje je premotrival pomen ilirizma v kulturnem in v političnem oziru, kaj je isti hotel in kaj je dosegel, o ilirizmu in njega vplivu med Slovenci in o protivnikih istega.

Da je predavanje zelo ugajalo, ni potrebno omenjati.

V sredo, dne 7. t. m. zvečer so se zbrali vsi udeleženci »Počitniškega tečaja« in pa profesorji docenti v predavalni dvorani k **poslovilnemu večeru.** Sestanek je bil prav prijateljski in lep. Govorili so ravnatelj g. Schreiner, predsednik in tajnik Zveze. Ob petju in stanovskih nagovorih se je zaključil I. slovenski učiteljski počitniški tečaj. Ni ga bilo med udeleženci, ki bi bil nezadovoljen z uspehom te prireditve, pač pa so si vsi kurzovci v slovo stiskali roke z devizo: »Na svidenje ob enaki priliki!«

Politična kronika.

ŠTAJERSKI DEŽELNI ZBOR.

Graška »Tagesp.« izjavlja, govoreč o torkovem »Slovenčevem« poročilu iz štaj. dež .zbora glede obstrukcije, da ni res, da bi se dal Nemcem kak ultimatum (to je, da bi morali do sinoči zvečer odgovoriti, ali sprejmejo zahteve slov. klerikalcev ali ne), temveč, da je bil govor o spomenici, katero so mislili podati slov. klerikalci o svoji obstrukciji — pa so to očividno opustili. Tgp. pravi, da zahtevajo slov. klerikalci spremembo postave glede šolskega nadzorovanja, to je, delitev dež. šol. sveta. Te pa Nemci po Tgp. izjavi ne morejo dovoliti in je torej jako malo upanja na redno delovanje deželnega šolskega sveta. Ako bi pogajanja glede delazmožnosti štaj. deželnega zbora imela negativen rezultat, imamo pričakovati **razpust deželnega zbora.**

NARODNOSTNI SPORAZUM V ČEŠKIH BUDJEJOVICAH.

Kakor znano, so zmagali pri zadnjih občinskih volitvah v Čeških Budjejovicah v 3. razredu Čehi. Kmalu nato so pa izdelali Čehi poseben načrt, po katerem bi se sklenil v Čeških Budjejovicah narodnostni mir. Začela so se pogajanja, ki so ugodno potekla. Narodnostni sporazum se ima skleniti v Č. Budjejovicah na sledeči podlagi: 1. Oba naroda dobita na podlagi narodnostnega katastra proporcijonelno zastopstvo v občinskem odboru in svetu. 2. Na vsak način se uredi tudi zastopstvo v budjejoviškem okr. zastopu. 3. Nemcem se da zastopstvo v budjejoviški trgovsko-obrtni zbornici. 4. V narodnostnih in šolskih vprašanjih se uvede v Čeških Budjejovicah popolna autonomija. Ta pakt se ima učvrstiti z deželnim zakonom. Zadnji pondeljek sta bila vodja budjejoviških Čehov dr. Zátka in župan Tašek zaradi tega pakta pri Bienerthu v avdijenci.

IZ DEŽELNIH ZBOROV.

Provizorični sporazum (katerega je že pred mescem napovedal, mimogrede omenjeno, g. drž. posl. dr. Ploj v pogovoru z našim urednikom) na **Češkem,** je našel tudi na Dunaju živahen odmev. »N. W. Tagbl.« poroča, da se je vršila dne 20. sept. pri prestolonasledniku večerja, katere se je udeležilo poleg cesarja več zastopnikov visokega plemstva na Češkem. Cesar je ob tej priliki večkrat izrazil svoje zadovoljstvo nad doseženim sporazumom na Češkem in želel, da bi temu prvemu koraku sledili drugi, istotako pomembni in dragoceni. — Iz vladnih krogov poročajo, da bode Bienerth našel akcijo za razširjenje svoje večine šele po konečno urejenih razmerah na Češkem. Dalo se boda bojda zmernim češkim strankam priliko, da stopijo v vladno večino. — **Predarlski** deželni zbor se ukvarja s škodami po znanih poletnih povodnjih, v **šlezijskem** pride **na** vrsto proračun za l. 1911. — **V solnograškem** so vloženi predlogi proti draginji živil in mesa. —

SKUPNO ZBOROVANJE ALPSKIH IN PODONAVSKIH NEMŠKIH DRŽAV. POSLANCEV.

V včerajšnji seji nemško - nacijonalnega kluba deželnih poslancev iz Štajerske se je sprejel predlog, v katerem se zahteva, da naj se skliče v najbližji bodočnosti shod nemško - nacijonalnih državnih poslancev iz alpskih in podonavskih dežel, kateri naj bi se bavil z notranje - političnimi zadevami.

Štajerske novice.

V hudih škripcih smo bojda slovenski naprednjaik glede deželnozborske obstrukcije, pravi mariborska »Straža«. Bi radi vedeli, čemu? **Mi nismo obstrukcije začeli, je nismo vodili in sploh ne nosimo prav nobene odgovornosti za njo.** Pač pa smo jo v začetku, ko je imela še bolj narodno lice ko ga ima danes, **svojevoljno in lojalno podpirali,** ker je bila vedno naša želja, da bi se v Gradcu Nemcem energično dopovedalo, da živimo na Štajerskem tudi Slovenci, ki smo ravno tako dobri in da nam torej gredo tudi iste pravice. Izjavili pa smo že takrat, da nas ni volja letati za klerikalci čez drn in strn, temveč da si pridržujemo pravico do kritike za vse, kar se nam ne bo zdelo pravilno in pošteno. In te pravice smo se zvesto poslužili; ako so se začela klerikalcem majati tla, ni bilo to zaradi obstrukcije temveč zaradi njihovih tajnih kupčij in pogajanj v Gradcu, zaradi njihove samolastnosti in pa zaradi žalostne površnosti in brezciljnosti obstrukcije. Za malo se nam je zdelo, da se tako lahkomišljeno govori in piše o obstrukciji, ki pomenja vendar oškodovanje Slovencev v narodnem in gospodarskem oziru — ker je treba gledati, da se vojna s tako težkimi vojnimi stroški tudi častno konča. Čitali smo mnogo fraz, a niti jedne temeljite razprave, kaka bi bila naša autonomija, kako je sedanje razmerje med Zg., Sr., in Sp. Štajerjem, kako in kaj bo z našimi manjšinami in njihovim šolstvom, kako bo z deželnimi financami itd. Z vsem tem se mora ukvarjati vladajoča stranka v deželi! Res je, postali smo proti vam previdnejši in — proti vaši obstrukciji tudi; nismo se izrekli proti njej, a podpirati je tudi ne utegnemo več, ako jo hočete naperiti proti — nam in ne proti Nemcem. Mi sedaj samo čakamo in gledamo, kaj bo. Prijetno vam ni, prijatelji, ker vas čaka na eni strani prav lahko uničujoč poraz — na drugi pa deželne doklade, ki bodo v prvi vrsti služile za lahkomišljene obstrukcijske dolgove. Zato bi lahko mi govorili o vaših škripcih, v katere vas je zapeljal pretemperamentni gospod Benkovič. O — navdušenju na Sp. Štajerju govoriti letos, ko je tolika draginja in marsikje slaba letina, pa je precej — deplasirano. G. dež. posl. Korošec, ta izborni zastopnik delavcev in viničarjev v Slov. Gor., bi lahko o tem marsikaj povedal, če bi sploh — hotel svoje volilce siromake poznati. O tem »navdušenju« bi lahko napisali še več, ko bi vam hoteli škodovati, gospodje. Toda ker tega sedaj nočemo, ker ste vendar na hvalo pritisku in ljudski nepoučenosti, slovenski poslanci, bodemo še z obračunom počakali — magari še nekaj nedelj. Za nas ni prepozno, za vas pa bo še vedno prezgodaj! Da se ni treba igrati z ognjem, vam naj pojasni g. dež. odbornik Robič, ki dobro ve, kako je bilo pri zadnjem boju proti Gradcu. Torej mir, ljuba »Straža«!

Zaupna enketa štajerskih napr. akad. fer. organizacij se vrši, kot smo že poročali, v soboto **24. t. m. v mali dvorani Narodnega doma v Mariboru.** Pojasnila in legitimacije — brez katerih vstop ni dovoljen, daje podravska podružnica »Prosvete« v Mariboru. Sestanek se vrši po § 2. in se prične ob pol 10. uri dopoldne, nadaljuje pa ob pol 3. uri popoldne. Vsak napreden štajerski akademik, nadalje slov. učiteljstvo in slov. inteligenca se vabi na ta sestanek, ki je prvi svoje vrste na slov. Štajerskem. **Posebno naj bi bila dolžnost akademikov naših, da se udeleže naše narodno - obrambne enkete.**

Deželnega poslanca dr. Verstovška zasleduje okrajno sodišče v Šoštanju tudi še zaradi drugega prestopka zoper varnost časti. On je namreč vložil na orožniško postajo v Šoštanju ovadbo, v kateri je trdil, da je g. dr. Pirnat v Št. Ilju ob letošnjih državnozborskih dopolnilnih volitvah z denarjem podkupil dva volilca, da bi volila gosp. Kaca. Koncem ovadbe je dr. Verstovšek grozeče pristavil, da se bode o izidu kazenske preiskave že pravočasno informiral pri drž. pravdništvu. Poizvedbe so seveda dognale, da je stvar popolnoma izmišljena. Sedaj toži g. dr. Pirnat posl. Verstovšeka. Temu imuniteta ne bode nič pomagala, ker državni zbor še ni sklican, deželni zbor bode pa imel dosti prilike, ga izročiti.

Štajerski deželni zbor. Pogajanja za delazmožnost štajerskega deželnega zbora so se včeraj nadaljevala. Popoldne sta bila Robič in dr. Korošec pri namestniku, in sta izjavila, da bodeta naznanila danes sklep Slovenskega kluba. Klerikalci da so se pripravljeni pogajati z vlado in Nemci.

Pasivna rezistenca na Južni železnici se je včeraj končala, ker se je med koaliranimi železničarskimi društvi in glavnim ravnateljstvom Južne železnice dosegel sporazum. Ravnateljstvo je dovolilo uradništvu vse njegove zahteve. Uradništvu častitamo na uspehu, katerega je doseglo navzlic socijalističnim stavkokazom in oviram, katere je delala nalašč rdeča internacijonala, ker se je pokazalo, da kdo drugi tudi lahko kaj doseže za uradništvo in uslužbence ne samo »poklicni« delavski zveličarji.

Ciril - Metodova veselica, ki se vrši prihodnjo nedeljo na Bregu, na vrtu gostilne Radej, **ima** sledeči program: 1. Ustanovni občni zbor podružnice sv. Cirila in Metoda za Breg. 2. Velika vinska trgatev v Ciril - Metodovem vinogradu. 3. Razdelitev daril kolesarske dirke »Celje«. 4. Prosta zabava petje (moški zbor) ples in tamburanje. — Trgatev bo na vrtu, ki bo zategadelj lepo okinčan. Začetek je točno ob 4. uri, na kar opozarjamo sl. občinstvo, ki misli trgati sladko grozdje. Želimo, da se te veselice udeleže vsi celjski in okoliški Slovenci v velikem številu, saj je za Breg nedelja važen dan, ko dobi novo podružnico, zbirališče vseh rodoljubnih Slovencev iz Brega in njega okolice!

Klub »Slovenskih kolesarjev, Celje« javlja za nedeljsko dirko sledeče: Dirka se vrši od gostilne g. Krušiča na Lavi (ob državni cesti) do trgovine gosp. Cvenklna v Št. Petru in nazaj. Skupno 22 km. Start: gostilna Krušič (2krat). Dirka se prične točno ob 3. uri. Kdor se pa misli priglasiti za dirko, mora to naznaniti g. Krušiču na Lavi in pa v nedeljo na licu mesta najkasneje pol ure pred dirko, t. j. do pol 3. ure popoldne. Vstopnina za dirkače je 1 K. Dirke se lahko udeleži vsak slovenski kolesar iz Celja in okolice, tudi če ni v klubu. Po dirki odhod na Breg, kjer se vrši velika veselica in kjer se bodo končno razdelila darila zmagovalcem! Kolesarski »Zdravo«!

---

prej, idealizirana in kakor obžarjena od nebeškega svita. Prvi moj utis je bilo presenečenje. Bal se nisem nič, ampak čutil sem, kako me preletava od nog do glave leden mraz in začel sem se tresti. Obležal sem na naslonjaču, kakor bi bilo moje telo s svinca. Gledala je name nežno s svojimi velikimi azurovimi očmi in rekla živahno:

»Zakaj ne prideš? Jaz te pričakujem? Midva do sedaj nisva poznala ljubezni.«

Ton njenega glasu je bil kakor nekdaj, njene prikazen je zgubila svojo tujo naravo in postala je bi rekel ,prirodna. To nežno očitanje, ta žalost in želja me je spomnilo na vse trenutke najine sreče, na neštevilne poljube, razkošna vznemirjanja in ekstravagance najinega mišljenja in vse te čarobne podobe, ki so vstale naglo v moji glavi, so me napolnile z radostjo in nisem se mogel premagati, da bi ne odgovoril:

»Kaj? Midva nisva poznala ljubezni?«

»Gotovo, nikdar«, je odgovorila. »Druzega nisva občutila, kakor proste čute ...«

»O! In kako izborno! ...«

»Da, za zemljo. Ali kakšen razloček je tam!«

»Kje?«

»V sistemu modrega solnca Albirejovega«.

In povedala mi je, da prebiva tam, sredi nekakega naroda angeljev. In ko sem poslušal, se mi je zdelo, da živim z njo novo življenje. Ni bila to smrt, bilo je to življenje. Bil sem zopet z njo, kakor nekdaj.

»Da«, je pristavila, »kak razloček je med ljubeznijo tam in ljubeznijo, katero sva okusila na zemlji.«

Priznam, da mi je bilo neprijetno pri tej novici.

»Kako veš to?« sem vzkliknil ljubosumno.

»Blaznik, vedno blaznik!« je odvrnila s čarobnim nasmehom. »Ljubosumen na žive in mrtve!«

»Ali, ti nisi mrtva, če govoriš o ljubezni in priznavaš, da uživaš radosti, nepoznane na zemlji. Ne, nisem ljubosumen. Ampak ljubim te neprenehoma. No, pripravljen sem, govoriti o tem s teboj. Povej natančneje!«

»Na zemlji imamo samo pet čutov. Vid, sluh, vonj, okus in tip igrajo v naših čutih vsak svojo ulogo, čeravno obstoja prava ljubezen v medsebojni privlačnosti duš. Vi imate samo pet čutov, ali boljše rečeno, štiri.«

»In sedaj jih imaš več?«

»Sedemnajst. In ponavljam, da te pričakujem. In med temi sedemnajstimi je eden, ki se odlikuje izmed vseh, ki vse odtehta in ki se more sam na sebi imenovati čut ljubezni«.

»In ta je?«

»To je električen čut. V ljubezni igra elektrika važno ulogo, tudi med pozemskimi organizmi, čeprav so tako topi in neoglajeni. Človeška duša je bitje bistveno električne narave, ki žari v daljavo iz našega, materijelnega, vidnega telesa. Ta elektrika oddaja nevidne valove, zelo različne od svetlobnih valov.«

»Da, vem to«, sem odgovoril v svojem matematičnem duhu, »valovi svetlobe imajo $^{3}/_{10.000}$ milimetrov dolžine, med tem ko so valovi elektrike 30 centimetrov dolgi«.

»Tega ne vem.«

»Razumem sedaj popolnoma jasno, kar pripoveduješ o bistveno različni daljavi vibracij, ki rode električne ali svetlobne učinke«.

»Nobeden izmed petero čutov pozemskega telesa ni dovzeten za električne valove. Pri nas pa je to prvi izmed sedemnajstih čutov. Veliko bolj je važen, kakor sam vid.

Zakaj se ljubimo? Zakaj imamo svoje simpatije in antipatije? Zakaj ostajamo včasih malomarni?

To je vam neznana tajnost, med tem ko je pri nas zelo priprosta, ker jo spoznavamo s posebnim čutom. Duša, ki je električnega bistva, oddaja okoli sebe nevidne valove električne nevidne za vas, za katere pa smo mi dovzetni. Primerjaš jih lahko z zvokovimi valovi, ki prihajajo iz strun goslij, harf, glasovirjev. Če srečajo ti zvokovi valovi na svoji poti drugo struno, ki ima lastnost, da se trese harmonično s prvo struno, tedaj dá ta druga struna ton, čeprav se je ni nikdo dotaknil. O tem se lahko prepričaš vsak dan.

Iz deželnega šolskega sveta. Nadučitelju Francu Magliču na Vranskem se o priliki njegovega umirovljenja izreče za njegovo dolgoletno zvesto službovanje priznanje. Za nadučitelje so imenovani: šolski vodja na Plešivcu Henrik Bregant za Kebelj; učitelj pri Sv. Križu nad Mariborom Janez Robnik k Sv. Jurju na Pesnici; k Sv. Duhu v Halozah pride za nadučitelja F. Kožuh, učitelj na okoliški šoli v Konjicah. Za definitivnega učitelja, oziroma šolskega voditelja je imenovan na ljudski šoli pri Sv. Roku ob Sotli Josip Cenčič, učitelj pri Sv. Barbari v Halozah. Kot definitivne učiteljice so imenovane: na ljudski šoli v Zgornji Polskavi Marija Šveigler od Sv. Barbare pri Vurbergu, Marija Klančnik v Braslovčah in Ana Suhač na Polzeli. V stalni pokoj stopijo na lastno prošnjo: Martin Breznik, nadučitelj v Jarenini, učitelj Feliks Mahor in Jakob Gorjup, učitelj v Celju.

Lavantinski škof g. dr. Napotnik obhaja jutri svojo petdesetletnico. Škof je konjiški rojak.

Strašna ženska. V Trbovljah je polila 68 letnega Andreja Obreza njegova 63letna žena s petrolejem in potem zažgala. Obreza je dobil strašne opekline; prepeljali so ga v ljubljansko bolnišnico. Njegova žena je izvršila zločin iz ljubosumnosti.

Mežnar in kuharica. Posestnik Fr. Kotnik v Sjelah pri Slovenjgradcu je kot načelnik tamkajšnjega cerkvenega konkur. odbora napravil na mežnarjevo naznanilo ovadbo, da je ukradel nekdo iz cerkvene pušice 18—20 kron denarja; tudi župniku je zmanjkalo več posode in živeža. Okrajna sodnija v Slovenjgradcu je na to začela preiskavo in skazalo se je, da je vse te tatvine izvršil mežnar sam. Imel je ljubavno razmerje s kuharico, katera mu je pri tatvini pomagala. Čeden parček so zaprli. Prideta pred okrožno sodnijo v Celju.

V **V 13. izkazu darov za Sokolski dom v Hrastniku,** katerega smo priobčili minulo soboto, se mora glasiti skupna vsota K 187·66.

Na Tezni pod Mariborom je bila, kakor se nam poroča, dne 17. sept. otvorjena nova nemška ljudska šola.

Iz Maribora. Pevski odsek »Čitalnice« naznanja, da se vršijo redne pevske vaje a) za moški zbor vsaki petek od 8—9 zvečer, b) za ženski zbor vsako soboto od pol 8 do pol 9 zvečer in c) za začetnike vsaki torek od 8—9 zvečer v čitalničnih prostorih v Narodnem domu. Vodstvo vseh treh zborov je v rokah strokovnjaka gosp. Hinka Druzoviča Vse pevke in pevce prosimo, da se redno in točno udeležujejo vaj. Prva vaja je v petek 23. tm.

Dijaška kuhinja v Mariboru. Občni zbor dijaške kuhinje v Mariboru je bil 19. septembra. Društvo je dobilo v preteklem poslovnem letu 4492, **izdalo pa 4557 K 81 v.** Za ta denar so dobili ubogi dijaki 16002 obeda, to je povprečno 63 obedov na dan. Novi odborniki so: predsednik dr. J. Mlakar, podpredsednik dr. Fr. Rosina, tajnik dr. A. Medved, blagajnik Iv. Ev. Kociper, odborniki H. Schreiner, dr. R. Pipuš in Iv. Vreže. Letos je posebno mnogo revnih dijakov, saj sta v prvem razredu gimnazije kar dva slovenska odelka. Prijatelji učeče se mladine naj zato podpirajo društvo z denarnimi prispevki, dobro došli pa so tudi kmetski pridelki. Hudo je gledati naše malčke, kako jim glad gleda iz lic in iz oči. Kako naj se uči uspešno tak deček, ako dobivajo možgani in rastoče truplo premalo hrane. Mladini na pomoč?

Požigalec. Neki Janez Gošnik je zažgal ponoči pri posestniku Tajmkerju v konjiški okolici. Ogenj so domači še pravočaso opazili in ga z veliko težavo pogasili. Sum je letel kmalu na Gošnika; izkazalo se je, da je porabil razburjenje vsled požara za to, da je pri hiši ukradel 200 K. Požigalca in tatu so zaprli.

Kolere ni na Štajerskem. Iz Hartberga se pojasnjuje, da dotični slučaj bolezni v Grafendorfu ni bila kolera temveč le posledice pokvarjenega želodca.

Druge slov. dežele.

Nemška mestna dekliška šola v Ljubljani in slovenski „rodoljubi". Ker je občinski svet sklenil skrčiti petrazredno nemško deško šolo na tri razrede, so Nemci pritiskali z vso paro na to, da nalove kar največ deklet v nemško dekliško mestno šolo. Ker nimajo Nemk, love vanjo Slovenke, ker še teh v mestu zadosti ne dobe, vsprejemajo iz okolice dekleta kot „privatistinje". Letos so jih nalovili toliko, da so mogli otvoriti II. razreda vsporednico, dasi je bilo lani v I. razredu le 28 učenk. Kakor se nam poroča, imajo letos v tej šoli svoje otroke celo najuglednejši meščani, ki se radi postavljajo s svojim narodnjaštvom in ki se trkajo po prsih, kadar love kako delo. Stariši, ki ne znajo niti besedice nemški, pošiljajo svoja dekleta v to čisto nemško šolo, kjer poučujejo po Peerzovih naročilih in pod Belarjevim nadzorstvom najbolj zagrizene učiteljice naše otroke v strogo nemškonacijonalnem duhu.

Slovenska trgovska šola. Kakor že javljeno, se otvori meseca oktobra t. l. v Trstu nižja slovenska trgovska šola, ki bo razdeljena v pripravljalni razred, in 2 redna tečaja. Letos se otvori razun pripravljalnega razreda tudi prvi tečaj. V pojasnilo bodi povedano, da bo imela šola pouk po dnevu, torej bo redna celodnevna inštitucija, enaka drugim takim zavodom na Češkem, pri Nemcih in v Ljubljani. — V prvi tečaj se sprejema absolvente meščanskih šol: iz drugih šol (nižje gimnazije, realke, ljudskih šol itd.) se morajo za ta tečaj podvreči sprejemni skušnji, ako ne odgovarja nivô teh šol učnemu cilju pripravljalnega razreda; zahteva se dovršene 14-letne starosti. One pa, ki ne odgovarjajo tem pogojem, se sprejema po dokončani ljudski šoli v pripravljalni razred, toda ne pred dovršenim 13. letom. Podrobnejše informacije glede otvoritve šole, sprejemanja učencev in drugih pogojev podaja vsak dan gosp. J. Ulčakar v „Tržaški posojilnici in hranilnici".

Nov polk na Goriškem. Ljubljanski brambovski polk št. 27 pride na Goriško. Preosnuje se polk 1. marca 1911. V Ljubljani pa se ustanovi nov brambovski polk. Iz Ljubljane pride v Gorico še konjenica.

Trgatev v tržaški okolici. V spodnji okolici tržaški obeta letos prav šibka letina, ker je mnogo toča pobila. A kar je ostalo, gre močno pod zlo. Tudi živali letos baje močno jedo. Zato se ljudem mudi s trgatvijo, ker si mislijo: raje malo, nego nič. Splošna trgatev se prične menda že ta teden.

Minister Härdtl proti Ljubljani. Dopis, ki ga je minister Härdtl poslal kranjskemu deželnemu odboru v zadevi mestnega štatuta ljubljanskega, napravlja vtisk, da hoče minister kaznovati Ljubljano, ker je prišlo do razpusta občinskega sveta. Minister zahteva, naj mu dež. odbor odgovori „mit tunlichster Beschleunigung" in sicer na podlagi takozvane lex Lampe, ki pa dovoljuje deželnemu odboru le stilistične, ne pa tudi stvarnih prememb. Minister pozivlja torej kranjski deželni odbor naravnost k postavolomstvu. Ministru se torej mudi in sicer hudo mudi in to iz razumljivega vzroka. Rad bi imel, naj bi se nove volitve v obč. svet vršile že po novem volilnem redu, rad bi imel, da bi bil novi volilni red sankcijoniran, še predno se bodo v smislu zakona morale nove volitve razpisati, tako da bo lahko ostal vladni komisar na rotovžu še več mesecev in da bo vladni komisar sestavil imenik volilcev in vodil volitve. — Pripomnimo, da se je tako postavolomstvo celo klerikalcem zdelo preveč in je sklenil deželni odbor predložiti štatut še enkrat deželnemu zboru.

Belokranjska železnica. Detajlni projekti za železnico Novo meto-Črnomelj-Metlika so — kakor se oficijalno in uradno razglaša — skoraj izdelani. Politični ogled železniške trase in razlastitveno postopanje se bode uvedlo še to jesen. Detajlni načrti bazirajo na varijanti čez **Prelogo-Smuka-Črnomelj-Metlika,** za katero varijanto se je odločilo železniško ministerstvo na podlagi želj prebivalstva. — Zakonito že zajamčen kapital 18,400.000 K bo najbrže zadostoval za zgradbo te železnice. Pozornost pri razglasitvi te uradne note vzbuja dejstvo, da za enkrat železnica, odnosno projekt **ni izpeljan do deželne meje.**

Občni zbor Zadružne Zveze v Celju.

Občni zbor Zadružne zveze v Celju se je vršil danes od desete ure dop. do treh popoldne. Zastopanih je bilo od 127 včlanjenih zadrug 55. Predsednikom zbora je bil izvoljen soglasno g. dr. Kukovec. Poročilo o stanju Zadružne zveze je podal g. dr. Božič ter je obenem naslikal cilje in naloge Zveze za bodočnost. Zveza ima 127 članic. Enajst jih je tekom letošnjega leta izstopilo, osobito iz Koroške, in to vsled strankarske agitacije, 3 so likvidirale, 4 so bile izključene. Mnogo jih je prijavilo že na novo pristop in sicer tudi take, ki so svoj čas odstopile. Denarno stanje Zveze je povoljno, kar kaže dejstvo, da se je v kritični dobi odstopa koroških posojilnic, ki so odpovedale vloge v znesku par stotisoč kron, izvršil denarni promet mirno in redno. Od zadnjega rednega občnega zbora (pred tremi meseci) se je izvršilo že 31 temeljitih revizij, med njimi več nenapovedanih. Vse so pokazale, da so včlanjene zadruge dobro upravljane. Vodstvo Zadružne zveze ima za cilj: 1. **Poglobitev zadružnega dela. Ne število,** ampak kakovost zadrug odločuje. Ta poglobitev se bo dosegla na eni strani z natančnostjo revizij, na drugi strani z vstrajnim poukom uradnikov in vodij zadrug; treba bo prirejanja tečajev, osobito okrajnih, dalje pokrajinskih zadružnih kongresov. 2.) **Izpopolnitev zadružništva.** Danes gojimo v prvi vrsti denarno zadružništvo, zanemarjamo pa pridobitno in splošno gospodarsko zadružništvo. 3. **Strogo izvedena denarna centralizacija.** Za članice bodi Zadružna zveza na eni strani edina banka, kjer nalagajo denar, na drugi strani edina posojilnica, kjer jemljejo kredit. **O denarni centralizaciji** je poročal revizor g. **Miloš Štibler** v obsežnem, stvarnem referatu. Predlagal je sledečo resolucijo: »Izredni občni zbor Zadruž. zveze v Celju dne 22. septembra 1910 smatra Zvezino denarno centralo za zavod, ki je za nadaljni razvoj našega denarnega in posebno tudi nedenarnega zadružništva velepomemben. Radi tega zahteva, da se izvede stroga denarna centralizacija in poziva vse članice, da v bodoče urede svoje poslovanje dosledno v smislu te zahteve. Vsako drugo postopanje bi se moralo obsoditi kot nasprotno temeljnim zadružnim načelom.« Resolucija se je brez zadnjega stavka z veliko večino sprejela. **O znižanju letnih doneskov** je istotako poročal revizor gosp. **Štibler** ter stavil predlog: »»Izredni občni zbor Zadružne zveze v Celju dne 22. septembra 1910 sklene da vplačaj za l. 1910 vsaka članica pri Zvezi deležev za 1.000 K. Deleži se ne obrestujejo. Letni doneski se določijo sledeče: Denarne zadruge, ki izkazujejo v bilanci manje kakor 100.000 K aktiv, ne plačajo nobenega doneska. One denarne zadruge pa, ki imajo nad 100.000 K aktiv, plačajo na letnem donesku 15 K za vsakih prvo stotino presegajočih 100.000 K v najvišjem znesku 1000 K. Nedenarne zadruge plačajo letno 20 v od vsakega svojega zadružnika. Izjeme dovoljuje načelstvo«. — Glasovanje o tem predlogu se je odgodilo na prihodnji redni občni zbor. Po teh referatih se je vnela živahna debata o zgornjih predmetih. Udeležili so se je gg. dr. Jos. **Sernec, dr. Kukovec, not. Baš, Blaž Jesenek, dr. M. Gorišek, Goričar, Ulčakar, dr. Rosina, Štibler, Robič, dr. Jurtela, Škoberne itd.** Notar **Baš** je izrazil nasproti denarnemu prometu Zveze nekatera sumničenja, ki so se na podlagi številk izkazala kot neutemeljena. **Ulčakar** iz Trsta je pozival zadruge, naj izpolnjujejo svoje dolžnosti napram Zvezi, naj ne podirajo, ampak pomagajo zidati. **Robič** (iz Središča) predlaga, naj bi načelstvo vse svoje nameravane predloge za občni zbor obenem z vabilom naznanilo članicam. Predlog se je soglasno sprejel. **Dr. Jurtela** je spravil na razgovor tudi zadevo šoštanjske posojilnice. S strani predsedstva in s strani podnačelnika te posojilnice se je v splošno zadovoljnost pojasnilo, da je vse v najboljšem tiru in se pri posojilnici abso-

---

Kadar se treseti dve duši v sozvoku, ali boljše rečeno, v harmoničnem akordu, tedaj se njiju valovi srečajo, spoje, zasnubijo in glej, dve duši, zvezani z vezjo, tršo kakor železo! Ne spoje se samo njiju oči, ampak tudi njiju bitje. Če je akord popolen, je zveza nerazrušljiva. Vsak trud preprečiti spojitev je zaman. Uresniči se, če ne drugače, po smrti.

Če se srečajo nesozvočni tresljaji, nastane antipatija, nenaklonjenost in vse krasno razumevanje ni nič. Ta človek mi je zoprn. Ta ženska mi vznemirja živce. Ne skušajte, da bi popravili prvi utis; to bi bil prazen trud.

Ali mi na Albireju vidimo te tresljaje duše te eterične valove, kakor vidite vi svetlobo, mi jih sprejemamo s svojim električnim čutom, vi pa jih niti ne opazite.

Teh električnih tresljajev, ki tvorijo nekako atmosfero ljubezni, vi na zemlji ne poznate. Vi uživate torej ljubezen skoro tako, kakor sliši gluh človek godbo«.

»O!« sem vzkliknil, »kako si nehvaležna!«

»Ne, nikakor ne, moj ljubi, spominjam se vsega. Pomisli samo, da je ljubezen zaupna spojitev dveh bitij. V pozemeljskih ljubeznih se ne zliva nikdar ena popolnoma v drugo! Toda tu, kjer je električni čut popolnoma razvit, so naša eterična telesa kakor dve elektriki, ki se združite z bliskom. Spojitev je tako močna, da tvorite obe bitji, ki se združita, eno bitje.«

»Kakor zgubita vodik in kisik svoje bistvo in tvorita kapljico vode, bliščeč se biser, ki obsega celo mavrico. In kaj potem?«

»Potem je možno sestati se vnovič. Ne vem, kako se ta prikazen uresniči, ampak vstajenje je vendar.«

»To ni nemogoče. Kajti elektrika razdeli zopet kapljico vode in loči kisik od vodika, ki sta jo tvorila!«

»Ti znaš vse razložiti učeno. Jaz sem ostala žena in ne morem znanstveno utemeljevati ničesar.«

»Torej«, sem pristavil, »pridemo k izgubljenju zavesti svoje eksistence, k resnični smrti in potem k prerojenju?«

»Zapopadeš sedaj, kako so naši sedemnajsteri čuti, vladani od prvega električnega čuta, dovzetni za vtise, proti katerim so vaše najživejše radosti na zemlji samo topa čustva mehkužcev. In kaka svetloba nas objema? Kaki cvetovi? Kak vonj? To je kakor neprestano navdušenje. O, ko bi prišel, ko bi bil ti tam!«

»Ali me ne moreš vzeti s seboj«, sem vzkliknil in se vrgel k nji.

»Pojdi!«

(Konec sledi.)

lutno ni bati niti za en vinar kmečkega denarja. Ljudstvo v okraju je o tem prepričano in trumoma prihaja ob uradnih dnevih z zaupanjem v zavod. Revizor **Štibler še poroča,** da je blizu desetdnevna revizija pokazala, da posojilnica vzorno posluje in da je popolnoma v redu. S tem je bila debata končana in se je prešlo na volitve načelstva in nadzorstva potom glasovnic. Zopetne izvolitve ne sprejmejo gg. dr. Vrečko, Goričan in dr. Georg. Na mesto njih so izvoljeni gg. **Jos. Smertnik, Ulčakar** in **Levak.** Načelstvo Zadruž. zveze je sestavljeno sledeče: **Predsednik dr. Anton Božič,** I. podpreds. **dr. Vekoslav Kukovec,** II. podpreds. **Jos. Kožuh,** dalje gg. **Smertnik, Ulčakar, dr. Rosina, Roblek, Mirnik, dr. Kalan, Turnšek st, Levak.** V nadzorstvo pa so: načelnik dr. **Brenčič,** podnačelnik **Širca,** člani **dr. Gorišek, Ferlinc, dr. Štiker, Pirkmajer, Drofenik.** Po nekaterih slučajnostih se je zbor zaključil.

Dnevna kronika.

Pravda Bielohlawek-Zipperer. Sinoči je končala pravda Bielohlawek-Zipperer radi razžaljenja časti. Sodnik je smatral dokaz resnice za ponesrečen in je obsodil Zippererja v zelo težko kazen 14 dnevnega zapora, ki je neizpremenljiv v denarno kazen. V krščansko-socijolnih krogih vlada radi tega velikansko zadoščenje in veselje.

Cesarjevo potovanja v Marijino Celje. Cesar se odpelje dne 24. septembra v Marijino Celje, kjer ga pozdravijo zastopniki štajerske dežele. Na Dunaj se povrne še na večer istega dne.

Novi deželno-brambovski polki. Cesar je z najvišjo odločbo z dne 17. septembra potrdil, da se sestavijo posebni deželno-brambovski vojaški polki, in sicer iz sedanjega deželno-brambovskega polka št. 4 v Celovcu in št. 27 v Ljubljani, in dalje posamezne gorske strojno-puškine skupine v Tridentu št. I. v Bolcanu št. II. in v Innichenu št. III. Celovški polk bo sestavljen iz dveh bataljonov, in sicer bo imel en bataljon 5 kompanij, drugi bataljon pa 4 kompanije. Ljubljanski dež.-brambovski gorski polk pa bo sestavljen iz enega bataljona, močnega 4 kompanije in dveh batalj. po 3 kompanije. Vsakemu bataljonu je dodeljen poleg tega še oddelek strojnih pušk.

Dvorni igralec Kainz † Truplo umrlega dvornega igralca Josipa Kainza je položeno na mrtvaški oder v stanovanju njegovega prijatelja Mauthnerja. Dosedaj je došlo na tisoče kondolenc iz tu- in inozemstva, med drugimi tudi od igralcev češkega narodnega gledališča v Pragi. Pogreb se vrši jutri popoldne ob 2. in bo jako slovesen in velečasten. Stroške pogreba trpi dvorno gledališče.

Po svetu.

Kitajski poštni uradnik na Dunaju. Kitajska vlada namerava popolnoma modernizirati svojo pošto. V to svrho je odposlala v evropska mesta več uradnikov, katerih naloga je, da natančno prouče tukajšnje poštne naprave. En tak uradnik je prišel tudi na Dunaj, da si ogleda oddelke dunajskega poštnega ravnateljstva in večje poštne urade, da se pouči v poslovanju na glavnem poštnem uradu, v brzojavnih centralah itd. Kitajska se bo torej vendarle modernizirala.

Pasivni odpor na Južni železnici. V Dunajskem Novem mestu sta postajenačelnik in pa kontrolor Polland suspendirala službujočega prometnega uradnika, ker je opravljal službo po predpisih. Le-ta se je pritožil na koalicijski odbor in ta pri generalnem nadzorstvu avstrijskih železnic. Uradnik je bil takoj zopet v službo upostavljen, ampak načelnik in kontrolor sta dobila vsak svoj — nos!

Klerikalno »Hrvatstvo« v Zagrebu je prenehalo s sobotno številko izhajati. Kot glasilo fuzijoniranih klerikalcev in frankovcev izhaja sedaj »Hrvatsko Pravo«, ki je v pondeljek izšlo v slavnosti izdaji.

Sestanek »Svobodne Misli« v Zagrebu. Hrvaški in srbski svobodomiselci so imeli preteklo nedeljo sestanek v hotelu »Royal« v Zagrebu. Predsedoval je Davorin Trstenjak, ik je med drugim naznanil, da šteje glasilo »Svobodne Misli« že 800 naročnikov. Nato je imel filozof Dimitrij Mitrinovič poljudno predavanje o svobodni misli in o svobodi vesti.

Senzacijonalna afera na Bolgarskem. O senzacijonalni aferi v Varni smo obširno poročali. V tej aferi je igral glavno ulogo Nemec Weiner, ki je hotel v svojem hotelu v Varni ustanoviti igralnico za hazardiste. Po opetovanih prošnjah je dobil to dovoljenje. To dovoljenje, za katero je Weiner izdal 200 tisoč levov, in na katerem sta bila podpisana sekcijska načelnika v ministerstvu notranjih del Bačvarov in Govedarov, pa je bilo baje falzificirano, vsaj tako se je prvotno zatrjevalo. Da pa se vendarle sumi, da sta imenovana sekcijska načelnika zapletena v afero, dokazuje vest sofijske »Rječi«, da je državno pravdništvo dalo oba sekcijska načelnika Bačvarova in govedarova aretirati.

Hmelj.

HMELJSKE CENE V NORIMBERKU.

Norimberk, 22. septembra. Dovoz 1.800 bal, prodano tisoč bal, cene nespremenjene 60—130 mark za 50 kg.

HMELJSKA KUPČIJA V ŽATCU.

Iz Žatca nam je poslala kom. tvrdka Henrik Melzer z dne 20. septembra sledeče poročilo: Hmeljska kupčija je tu že zelo živahna; za sedanji, še precej zgodnji čas je že velik odstotek naše hmeljske letine iz prve roke prodan. Današnje cene so različne po kakovosti blaga glede barve in drugih lastnosti od 70 do 140 K za 50 kg. Pri tujem hmelju se povprašuje le po lepih barvah in se plačujejo te po 100 do 110 K po 50 kg. (Glej včerajšnje ugodno poročilo iz Savinske doline! Op. uredn.)

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

ŠTAJERSKI DEŽELNI ZBOR.

Gradec, 22. septembra. Deželni zbor je začasno odgoden, da se dobi čas za pogajanja med vlado, nemškimi nacijonalci in slov. klerikalci. Prihodnja seja se naznani pismenim potom.

POTOVANJE CESARJA VILJEMA.

Monakovo, 22. septembra. Cesar Viljem je dospel danes zjutraj ob 7. uri 20. min. s posebnim vlakom iz Dunaja sem. Odtod potuje čez Ulm v Sigmaringen.

KOLERA.

Carigrad, 22. septembra. V Trapezuntu je od 20. naprej zbolelo na novo 9 oseb na koleri, umrlo pa 7.

Budimpešta, 22. septembra. V Mohaču ob Donavi je na novo zbolelo več (!) ljudi na koleri.

STAVKA V LVOVU.

Lvov, 22. septembra. Stavka usužbencev mestne plinarne in elektrarne je končana.

BIENERTHOVI ČASTITKI.

Praga, 22. septembra. Ministerski predsednik baron Bienerth je poslal češkemu namestniku in dež. maršalu knezu Lobkovicu svojo zahvalo in častitko k provizoričnemu sporazumu.

PONESREČENI AVIJATIK.

Belgrad, 22. septembra. Avijatik Simon je napravil tu s svojim biplanom poskusni vzlet. Toda že za malo sekund je padel na tla in se precej težko ranil. Aparat je pa popolnoma razbit.

ARETIRANI ANARHIST.

Budimpešta, 22. septembra. V Časi so prijeli francoskega anarhista Boucheta, ki je bojda nameravala atentat na cesarja Viljema. Ogerska policija ga bo izgnala iz dežele.

ATENTAT NA JAPONSKEGA CESARJA?

London, 22. septembra. Japonski listi javljajo, da je bil nameravan atentat na japonskega cesarja, ki bi se imel izvršiti ob priliki obiska japonskega cesarja v neki vojaški šoli v tokijski okolici. Tu vzbuja splošno pozornost, da je bilo dovoljeno japonskemu listu sploh o tem pisati.

Tržne cene.

Dunaj, 21. sept. Borza zakmetijske pridelke. Tudi danes je bila na trgu popolna stagnacija, dasi ste se pšenica in rž zboljšali za 5—10, koruza za 5 vin.

Budimpešta, 21. sept. Žitna borza. Pšenica za oktober K 9·96, pšenica za april K 10·32, rž za oktober K 7·29, rž za april K 7·73, oves za oktober K 7·81, oves za april K 8·21, koruza za maj K 5·64. Pšenice se zmerno ponuja in kupuje tendenca prijetnejša, promet 30 tisoč met. stotov, pšenica v efektivu se drži, isto termini, ostalo mirno. Vreme oblačno.

Trst, 21. sept. Sladkor. Centrifugal pilés prompt K 38 do K 39½ za dobavo K 32 do K 32. Tendenca stalna.

Praga, 21. sept. Sladkor. Surovi sladkor prompt K —·—, nova kampanja K 25·40. Tendenca: stalna, vreme deževno.

Budimpešta, 21. sept. Svinjski sejm Ogrske stare težke 148—149, mlade težke 152—154, mlade srednje 154—158, mlade lahke 160—164 v kilogram. Zaloga 35.637 komadov.

Budimpešta, 21. sept. Mast. Svinjska mast 174, namizna slanina 147.

Odda se

stanovanje z eno sobo in kuhinjo. **Dolgopolje št. I.** 3-3

Soba s pohištvom

(tudi z zajutrkom) se odda s 1. oktobrom. **Dolgopolje št. I.** 3-3

Sprejmeta se takoj

2 učenca

močna, poštena in z dobrimi šolskimi spričevali pri tvrdki **Andrej Krošelj,** trgovina z mešanim blagom in deželnimi pridelki, Dobova pri Brežicah. 541 3-2

Proda se

na najlepšem in prometnem prostoru na Bizeljskem ob dveh cestah

hiša

z gospodarskim poslopjem in zraven okolu 5 oralov zemljišča. V tej hiši je dobro vpeljana **gostilna in mesarija,** kakor tudi za trgovino z vso upravo urejeni prostori. — V gospodarskem poslopju se nahajajo kleti, ledenica in hlevi ter je zraven tudi kegljišče.

Natančneja pojasnila daje lastnik **Josip Uršič,** trgovec v Brežicah. 542 4-2

Sukna

in modno blago za obleke priporoča firma

Karel Kocian

tvornica za sukno, Humpolec, Češko. Vzorci franko.

Za gg. trgovce in privatnike: račune, pismen papir, zavitke, vizitke poročna naznanila prospekte, cenike itd. itd.

Za p. t. društva: vabila, lepake, okrožnice, sporede, vstopnice. članarinske knjižnice sprejemnice itd. itd. itd.

Za p. n. urade, posojilnice kr. šolske svete itd. uradne tiskovine, zavitke, pobotnice menice, napise itd. itd. itd.

Zvezna tiskarna v Celju

Zvezna knjigoveznica

izvršuje vsa knjigoveška in galanterijska dela v najokusneji obliki ceno in tocno.

Šilerjeva cesta 3

Lastnik in izdajatelj: Zvezna tiskarna v Celju. Odgovorni urednik Vekoslav Spindler. Tisk Zvezne tiskarne v Celju.